

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.52/2021/28.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2021. június 30. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A rablás bűntette kísérlete és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2020. november 23. napján kihirdetett 1.B.1501/2019/21-I. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott vagyon elleni erőszakos bűncselekményét önbíráskodás bűntette kísérletének [Btk. 368. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pontja] minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 2 (kettő) évre, a közügyektől eltiltás tartamát 2 (kettő) évre enyhíti. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozza meg.

A vádlott által házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe akként számítja be, hogy egynapi szabadságvesztésnek négy nap házi őrizetben töltött idő felel meg.

Az elsőfokú ítélet bűnjelekre vonatkozó rendelkezését annyiban változtatja meg, hogy a 5. tételszám alatti kapucnit Terhelt1 vádlottnak rendeli kiadni.

Terhelt1 vádlott tényleges tartózkodási helye: Váci Fegyház és Börtön.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt beszámítani rendeli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2020. november 23. napján kelt 1.B.1501/2019/21-I. Számú ítéletével Terhelt1 vádlottat a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő rablás büntette kísérlete, valamint a Btk. 164. § (1) bekezdésében szabályozott és a (3) bekezdés szerint minősülő testi sértés büntette kísérlete miatt halmazati büntetésül 6 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, az előzetes fogvatartásban töltött időnek a szabadságvesztés tartamába történő beszámításáról, a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú ítélettel szemben az ügyészség a vádlott terhére, a tényállás eltérő megállapítása, a jogi minősítés részbeni megváltoztatása és a kiszabott büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést, míg a vádlott és védője elsődlegesen a rablás bűncselekmény vonatkozásában részfelmentés érdekében, másodlagosan a büntetés enyhítéséért fellebbezett.

[3] A Fővárosi Főügyészség fellebbezése írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a törvényszék indokolása a sértett vallomásának elemzésénél hiányos, mert az egyes vallomásokat külön-külön nem elemzi, csupán annyit rögzít, hogy az a páncélszekrényben lévő értékek tekintetében nem volt következetes. Ez a hiány azonban az iratok tartalma alapján pótolható. Az ügyész a páncélszekrény tartalmával, illetve annak kinyitásával kapcsolatosan a következő sértetti vallomásokra hívta fel a figyelmet:

[4] - a sértett 2018. január 29-i írásbeli vallomása szerint a vádlott azt mondta neki, hogy addig nem megy el, amíg az összes pénzét a trezor tartalmával együtt oda nem adja neki; a trezor tartalma 4.000.000 Ft, 4 db nagy értékű óra, 170 gramm 14 karátos arany ékszer volt

[5] - 2020. március 4-i tárgyaláson ezt a vallomását fenntartva úgy nyilatkozott, hogy egy óra is milliós tétel volt

[6] - későbbiekben a trezor tartalmára pontosan nem emlékezett, számára a cselekmény kísérleti szakban maradása miatt ennek nem volt jelentősége

[7] - vallomásában utalt arra is, hogy a vádlott abban az esetben, ha sikerült volna őt a páncélszekrény kinyitására kényszeríteni, az ékszereket nyilvánvalóan nem hagyta volna ott, miután külföldre akart menni, így minél nagyobb értéket akart megszerezni

[8] - vallomásából kitűnt az is, hogy általában nagyobb, nyolc számjegyű készpénzt tartott a páncélszekrényben, a pénteki napon a heti munkabérek kifizetése miatt volt benne ennél kevesebb összeg.

[9] Mindezekre tekintettel a törvényszék a helyesen megállapított tényekből tévesen nem vonta le azt a következtetést, hogy a vádlott szándéka 5.000.000 forintot meghaladó érték megszerzésére irányult.

[10] Továbbá a törvényszék által kiszabott büntetés a megállapított minősítéshez képest is törvénysértően enyhe, a Btk. 80. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó középértéket meg sem közelíti. Súlyosító körülményként kell figyelembe venni a kitervelt módon történő elkövetést, és azt aényt is, hogy a vádlott a cselekményt korábbi munkaadója sérelmére, egyfajta bizalmi helyzettel visszaélve követte el. Mindkét cselekmény kísérleti szakban maradt ugyan, de a vádlott kitartóan mindent megtett a cselekmény befejezéséhez, és a testi sértés esetén a súlyosabb sérülés elmaradása csak a szerencsének köszönhető. A bekövetkezett időmúlás sem rendkívüli.

[11] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a helyes ténybeli következtetés levonásával a tényállás és a minősítés módosítását – a rablás bűncselekmény vonatkozásában a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontja, (4) bekezdés b) pontja szerinti minősítés megállapítását – valamint a büntetés súlyosítását tartotta indokoltnak.

[12] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.913/2020/11. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartva rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének széleskörűen eleget tett, azonban a megállapított tényállás részben megalapozatlan, mert a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontja alapján hiányos, illetve iratellenes. A Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak megfelelően a sértetti vallomás alapján a másodfokú eljárásban kiegészíthető azzal, hogy a vádlott követelni kezdte a sértettől, „...adja át az összes pénzt, ami az irodában van, amelynek összege egyértelműen meghaladta az 5.000.000 forintot”. Az ilyen módon helyesbített tényállás mindenben megalapozott, és a felülbírálatra alkalmas lesz.

[13] A megalapozott, mérlegelésen alapuló, a tényállástól eltérő tények megállapítására nincs lehetőség, új bizonyíték nem merült fel, ezért a tényállást a rablás büntetében a részfelmentés érdekében támadó védelmi fellebbezés – figyelemmel a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalmára – a másodfokú eljárásban nem vezethet eredményre.

[14] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett, a tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen minősítette annak fellebbezéssel nem támadott testi épség elleni bűncselekményét, amely kísérleti szakban maradt.

[15] Részben tévedett ugyanakkor a bíróság, amikor az ügyiratokban foglaltak ellenére a vádlott bűnösségét csak a Btk. 365. § (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő felfegyverkezve elkövetett rablás büntetteként értékelte. A Btk. 459. § (6) bekezdés c) pontja értelmében az érték 5.000.001 – 50.000.000 forint között jelentős. Az ügyiratok tartalma alapján helyesbítendő tényállás szerint az elkövetési érték az 5.000.000 Ft-ot bizonyosan meghaladta, a cselekményt a Btk. 365. § (1) bekezdésbe ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő jelentős értékre felfegyverkezve elkövetett rablás büntette kísérleteként kell minősíteni.

[16] Az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabási körülményeket sem értékelte helyesen, az elsőfokon eljáró ügyész fellebbezésében írtakon felül további súlyosító körülményként kell értékelni a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést is. Ezen felül az erőszakos vagyon elleni bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlya miatt a 3 éves időmúlást csak csekélyebb mértékben lehet értékelni. Erre figyelemmel a kiszabott büntetést a középértékhez – 11,5 év – közelítő tartamban kell kiszabni, emellett a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát is emelni szükséges. A fentiekre tekintettel a védelem által indítványozott részfelmentésre, és a büntetés enyhítésére nem látott törvényes lehetőséget.

[17] Mindezek alapján a vádlott vagyon elleni erőszakos cselekménye minősítésére, a kiszabott büntetés súlyosítására, a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időnek a szabadságvesztés tartamába történő beszámítás pontosítására, az egyéb rendelkezések helybenhagyására tett indítványt.

[18] A védő fellebbezése írásbeli indokolásában az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlanságára hivatkozott az alábbiak szerint:

[19] - a kamerafelvételen jól láthatóan a vádlott egyik kezében sem volt kés, az elsőfokú bíróság mégis azt állapította meg, hogy a vádlott késekkel a kezében követelte a járandóságát;

[20] - a sértetti előadás szerint a lift előtt a munkabér tartozáson vitatkoztak, a vádlott pénzt kért tőle, de eközben semmilyen eszközzel nem fenyegette, sőt szóban sem utalt arra, hogy bántalmazza, ha a kérését nem teljesíti; a vádlott nem próbálta elvenni tőle sem erőszakkal, sem fenyegetéssel a nála lévő pénzt, az értékes óráját, a karján lévő ékszereit, az iroda kulcsát, hogy az ott található trezorból pénzt vegyen el, pedig a sértett még a lakáskulcsot is elővette;

[21] - a sértett nem számolt be arról sem, hogy a lépcsőházban lefelé menet történt bántalmazás közben a vádlott követelt volna pénzt, ilyen követelést az ítélet sem rögzített.

[22] A vádlott a bántalmazás kapcsán azt adta elő, hogy a sértettet a rá, és családjára tett súlyosan sértő kijelentések, valamint amiatt bántalmazta, mert azt vélte dulakodás közben, hogy a sértett valamilyen eszköz után – feltehetően gumilövedékes gázfegyverért – nyúlt, amit korábban látott a sértettnél, és amelynek létezését maga a sértett is elismerte a tárgyaláson.

[23] A védő ezen felül bizonyítási indítványt is előterjesztett. Kérte az elsőfokú tárgyaláson megtekintett videófelvétel ismételt lejátszását a vádlott és sértett jelenlétében annak a ténynek a megállapítása érdekében, hogy a vádlott kezében nem volt kés a vita során.

[24] Indítványozta továbbá, hogy az ítéltábla a tényállásban rögzítse a sértetti vallomás szerint azt, hogy a vádlott őt szóban sem fenyegette azzal, hogy megsúrja vagy megveri. A sértett csak a kínai étteremben tudta meg azt, hogy a vádlottnál kés volt, mert az egyiket véresen az asztalon helyezte el, a másikat a zsebéből vette elő és adta át a lefoglalási jegyzőkönyv szerint. A tárgyaláson előterjesztett orvosszakértői vélemény alapján pedig tüntesse fel, hogy kétséget kizáróan a szűrés nem állapítható meg a leírási hiányosság miatt – miután a szűrcsatornát a kezelőorvos nem rögzítette.

[25] Az ilyen módon helyesen megállapított tényállás alapján lesz lehetséges a vádlotti cselekmény helyes minősítése.

[26] Kifejtette, hogy az eljáró hatóságok a józan ésszel szembe menve a büntetlen előéletű, középiskolát végzett, alkoholt akkor nem fogyasztó vádlott szellemi képességeit figyelmen kívül hagyva neki olyan cselekvőséget, szándékot tulajdonítottak, ami még egy debilis elkövető esetében is hihetetlen. A védő által hivatkozott ellentmondások a következők:

[27] - előre kitervelte a rablást, mégsem vette el a nála lényegesen idősebb, gyengébb fizikumú sértettől az által szinte felkínált iroda kulcsait

[28] - egy-egy nyitott bicskával várakozott 16 óra körüli időben a lépcsőházban, nem tartva attól, hogy leleplezik

[29] - a térdét fájlaló sértettet hagyta elmenni, nem vette el a pénzét, az iroda kulcsait, őt sem szűrással, sem megveréssel nem fenyegette

[30] - a leleplezést sem akarja elkerülni, sőt utána megy a vendéglőbe és várakozik a rendőrségre.

[31] Az ellentmondásokat a hatóságok oly módon oldották fel, hogy Terheltlt egyre súlyosabb minősítésekkel gyanúsították, ugyanis az eljárás garázdaság büntette miatt indult, majd a sértett rablás büntette kísérlete miatt tett feljelentést, ezt követően a hatóságok önbíráskodás büntette kísérletére módosították a gyanúsítást, majd az ügyész a vádat többszörösen minősülő rablás büntettére módosította.

[32] A törvényszék és az ügyészség ezen felül álláspontja szerint nem figyelt fel a sértett vallomásaiban folyamatosan fellépő súlyos ellentmondásokra sem. Ennek kapcsán a nyomozati iratok 19. oldalán található rendőri jelentésre, valamint a sértettnek a törvényszéki tárgyaláson felvett 19. sorszám alatti jegyzőkönyvben rögzített, a rendőri jelentésben foglaltakat megerősítő vallomására hivatkozva kifejtette, hogy a töretlen bírói gyakorlat a bizonyítékok értékelése során az eseményhez legközelebb eső nyilatkozatot veszi alapul. A vallomás pedig – amely a jelentést készítő rendőrtanúk vallomásával egyező – ki nem fizetett munkabérről, ebből adódó, január 9-én eldurvuló vitáról, durva szóváltásról, majd dulakodásról és ebből eredő sérülésről szól.

[33] A védő szerint a helyes tényállás a vádlott végig egyező nyilatkozata alapján az, hogy a sértettől a 160.000 Ft munkabér tartozását követelte, de közben sem erőszakot, sem fenyegetést nem alkalmazott. A tettelegességre a vita miatti indulat, a szidalmazás következtében került sor, és nem a követelés kikényszerítése érdekében, és különösen nem azért, hogy az irodába behatolva az ott tárolt állítólagos milliókhoz hozzájusson. A vádlott a sértett szerint még a nála lévő készpénzt sem próbálta elvenni, annak átadását a verekedés közben sem követelte. A vádlott azt is igazolta az elsőfokú eljárásban, hogy 250.000 forintért lakást bérelt, tehát nem volt szándékában külföldre távozni.

[34] A cselekmény jogi minősítése kapcsán hangsúlyozta, hogy mind a rablás, mind az önbíráskodás tényállási elemei hiányoznak, ezért a vádlott rablás miatti bűncselekmény vádja alóli felmentésére tett indítványt. Álláspontja szerint a vádlott terhén legfeljebb a garázdaság büntette állapítható meg a testi sértés büntette kísérlete mellett, mely bűncselekmények büntetési tétele lényegesen alacsonyabb, ezért végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabását, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mellőzését kérte.

[35] A Fővárosi Ítéltábla a bejelentett fellebbezést a Be. 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen az ügyész bejelentésének megfelelően részt vett.

[36] A nyilvános ülésen az ügyész az írásban indokolt fellebbezést fenntartva kiemelte, hogy a kés használata a kamerafelvétel alapján nem egyértelmű, azonban a sértetten késsel okozott sérülések keletkeztek. A vádlott a sérülések okozását elismerte, az ehhez társuló pénzkövetelés alapján a rablás büntette kísérlete a vádlott terhére megállapítható. Az irodában lévő érték az 5.000.000 forintot meghaladta, így a helyes minősítés a jelentős értékre, felfegyverkezve elkövetett rablás büntette kísérlete. Ennek megfelelően a minősítés megváltoztatását, valamint a büntetés súlyosítását indítványozta.

[37] A nyilvános ülésen a védő fellebbezésének írásbeli indokolásával egyezően szólalt fel. A bizonyítási indítványára utalva észrevételezte, hogy a felvételen sok mindent elárul a vádlott és a sértett testbeszéde, mozdulataik, így a felvétel alapján ki lehetne egészíteni a tényállást, a sértett szavahihetőségével kapcsolatosan lehetne megállapításokat tenni. Ez azért volna lényeges, mert a lökést követően a lépcsőházban történekről két eltérő beszámolót adott elő a vádlott és a sértett. Az ügyészi fellebbezéssel kapcsolatosan kifejtette, hogy a vádlott a kést azért vette elő, mert azt gondolta a sértett mozdulata alapján, hogy fegyver van nála. A pénzkövetelés az elmaradt bérének követelése volt. A páncélszekrényben lévő értékről, pénzről nincs pontos adat, ezen kívül a vádlott szerelte fel a kamerákat az

irodán belül is, így életszerűtlen, hogy oda menne rabolni. A vádlott nem kívánt külföldre távozni, ezt igazolja, hogy közel 300.000 forintért vett ki albérletet, továbbá február 4. napjára volt állásinterjúja megbeszélve. Fenntartotta álláspontját, miszerint nem állapítható meg a vádlott terhén a rablás, illetve az önbíráskodás bűncselekménye, mert az erőszak a beszólás miatt, és nem a pénz megszerzése érdekében történt. Fenntartotta az írásban benyújtott indítványát, továbbá – amennyiben a másodfokú bíróság értékelése szerint a tényállás nincs felderítve – az ítélet hatályon kívül helyezését, és elsőfokú bíróság új eljárására utasítását kérte.

[38] Az ügyész viszontválaszában hangsúlyozta, hogy a vádlott nemcsak a bérét követelte a vádlottól, ezen felül a szakértői vélemény szerint is szúrt és vágott sérülései voltak a sértettnek, így indítványát fenntartotta, azonban amennyiben a másodfokú bíróság azt állapítaná meg szerint a tényállás nem felderített, a hatályon kívül helyezésre vonatkozó védői indítványhoz csatlakozik.

[39] A vádlott utolsó szó jogán tett felszólalásában kiemelte, hogy a sértett részére munkálatokat végzett, és csak az elvégzett munkáért járó jövedelmét kérte, ezért a cselekményt megelőző napokban többször kereste telefonon sértettlét. A sértett kezdetben tagadta, hogy lenne fegyvere, majd a tárgyaláson még a típusát is közölte. A sértett nem igazolta a páncélszekrényben lévő értéket.

[40] A bejelentett fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

[41] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 590. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

[42] A felülbírálat – a felmentésre irányuló és a cselekmény jogi minősítését is támadó fellebbezésekre tekintettel – teljeskörű, a Be. 590. § (2) bekezdés alapján kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésre, az indokolás helyességére és arra is, hogy az elsőfokú eljárásban sérelem nélkül érvényesültek-e az eljárási szabályok. Ennek eredményeként az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályokat megtartva folytatta le. Nem sérültek a bizonyítás törvényességével kapcsolatos előírások, a vádlott és a tanúk figyelmeztetése törvényes volt, az arra adott válaszokat a jegyzőkönyvekben rögzítették. Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályoknak megfelelően ismertette mindazokat az okirati bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése szempontjából releváns adatokat tartalmaznak.

[43] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya nem volt, ilyenre a felek sem hivatkoztak.

[44] A védő fellebbezése írásbeli indokolásában előterjesztett bizonyítási indítványát az ítéltábla a nyilvános ülésen elutasította. A Be. 594. § (1) értelmében ugyanis a másodfokú bírósági eljárásban bizonyítás felvételének a részbeni megalapozatlanság, az eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében, vagy akkor van helye, ha a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékra hivatkoztak. Jelen ügyben eljárási szabálysértés nem történt, a

később részletezett részbeni megalapozatlanság pedig az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt a másodfokú eljárásban. A kamerafelvétel új bizonyítéknak nem tekinthető, azt az elsőfokú eljárásban – a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtti eljárásban is – a tárgyaláson a vádlott és a védő együttes jelenlétében megtekintették, arra vonatkozóan, hogy milyen tartalmú beszélgetés hangzott el közöttük mindketten nyilatkozni tudtak, így a felvétel ismételt megtekintése szükségtelen volt.

[45] A Be. 561. § (3) bekezdése értelmében a az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza a vádra történő utalást, a vád szerinti minősítést, szükség esetén a vádirati tényállás lényegének ismertetését. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása az I. pontban kellő részletességgel tartalmazza a váddal kapcsolatos adatokat. Észlelte azonban az ítéltábla, hogy az ügyész a benyújtott vádiratot az ügy Fővárosi Törvényszékre áttétele után módosította, ezért az ítéltábla a vádra utalás körében az elsőfokú ítélet indokolását az alábbiak szerint egészíti ki:

[46] A Fővárosi Főügyészség a 2020. március 2. napján kelt Bf.5787/2019. számú vádiratában a vádirati tényállást – a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 13.B.21012/2018/30. számú jegyzőkönyvben rögzített vádirati tényállás és minősítés módosításán túlmenően – a tényállás első mondatát érintően az alábbiak szerint módosította: ”2018. január 26. napján 16 óra 45 perc körüli időben megjelent a Budapest V. kerület című 7. szám alatti ingatlan 4. emeleti lépcsőfordulójában, ahol megvárta az irodájához érkező sértett1 sértettet, akitől pénzt követelt, majd felszólította arra, hogy a páncélszekrényben levő készpénzt és értékeket adja át részére”. A vádirati tényállás módosítása a már módosított minősítést nem érintette.

[47] A Be. 561. § (3) bekezdése b) pontja alapján az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket, ezeket az ítéltábla a nyilvános ülésen a Be. 599. § (2) bekezdés b) pontja szerint meghallgatott vádlott előadásának megfelelően az alábbiakkal kiegészítette:

[48] - a BME OMKT keretében tűzvédelmi előadó szakképzést befejezte, vizsgái vannak hátra,

[49] - szülei tartásra szorulnak, letartóztatása előtt főként a családi gazdaságban való munkavégzéssel támogatta őket,

[50] - 2.400.000 Ft személyi hitel tartozása van, amelyet 42.000 Ft havi részletekben törleszt

[51] - letartóztatása előtt a Zrt. alkalmazásában dolgozott 2020 novembere óta csomagkihordóként, 174.000 Ft havi jövedelemmel.

[52] A tényállás kapcsán az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárás során ügyfelderítési kötelezettségnek eleget tett, a szükséges és lehetséges bizonyítást lefolytatta, azonban a megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontja alapján részben megalapozatlan, mert a tényállás részben hiányos, másrészt egyes

megállapításai esetében ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. A megalapozatlanság azonban kiküszöbölhető volt az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján, ezért az elsőfokú ítéletnek a védő által indítványozott hatályon kívül helyezése – melyhez a nyilvános ülésen az ügyész is csatlakozott – nem volt indokolt. Az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján a tényállást az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

[53] - a tényállás első mondatát kiegészíti azzal, hogy „..., amelyből a vádlottnak számításai szerint 160.000 Ft ki nem fizetett követelése keletkezett sértettl sértett irányába.” (PKKB 13.B.21.012/2018/20. sz. jegyzőkönyv vádlotti vallomás)

[54] - a tényállás második mondata helyébe a következő mondatot illeszti: „Követelése érvényesítésére már 2018. január 9. napján kísérletet tett, ezt követően telefonon is több alkalommal kereste sértettlt, majd azok eredménytelenségét követően 2018. január 26. napján 16:45 óra körüli időben megjelent a sértett irodájának helyt adó Budapest V. kerület, cím7. szám alatti társasháznál abból a célból, hogy követelését akár erőszakkal vagy fenyegetéssel is érvényesítse”.

[55] - a tényállás második bekezdésének harmadik, negyedik és ötödik mondata helyébe a következőket illeszti: „A sértett a vádlott mellett tovább haladva a 4. emeleten található irodája előtti folyosórészre ment, ahova a vádlott – mivel a sértett irodája előtti területet figyelő biztonsági kameráról tudomással bírt – a kezében tartott késeket elrakva követte őt. Az iroda ajtaja előtt a vádlott ismételten követelni kezdte a részére álláspontja szerint járó eddig ki nem fizetett 160.000,- forint munkadíjat és a sértettet a nála lévő – a vádlott által is tudottan a követelését el nem érő összegű - összes pénz, mintegy 65.000,- forint átadására szólította fel. A sértett ezt megtagadta, majd a helyszínről lefelé indulva távozni kívánt. A vádlott, hogy a távozását megakadályozza és a követelését érvényesítse utána lépett, és a lépcsőn lefelé induló sértettet a hátán erőteljesen meglökte, melytől a sértett egyensúlyát veszítve a lépcsőház falának esett. A vádlott ekkor a nála lévő kést elővéve a sértettel dulakodni kezdett, a 6 cm-es pengehosszúságú késsel a sértettet folyamatosan támadta.”

[56] A tényállás helyesbítését és kiegészítését a másodfokú bíróság az alábbiak szerint tartotta szükségesnek, és a Be. 593. § (1) bekezdés a) pont értelmében az ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján lehetségesnek:

[57] A Be. 167. § (3) bekezdés akként rendelkezik, hogy a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító erejük. Ez a törvényi rendelkezés a bizonyítékok mérlegelésére, illetve annak szabadságára vonatkozó szabályt rögzíti, mindig a bírói mérlegelés dönti el az adott bizonyítási eszköz jelentőségét, illetve az adott bizonyítási eszköz bizonyító erejét. A Be. 167. § (4) bekezdés értelmében a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg.

[58] Az elsőfokú bíróság a tényállást a vádlott védekezésével szemben elsődlegesen a sértetti vallomásra alapozta. Nem észlelte azonban, hogy a sértetti vallomások között a tényállás egyes lényeges elemeire nézve ellentmondások tapasztalhatók, a sértetti

vallomásokat nem részletezte, elemezte, az eltérő előadásokat a kamerafelvétellel nem vetette össze, a felvételen látható eseményekből a terhelti szándékra vonatkozó ténybeli következtetések levonását elmulasztotta, és nem foglalt állást abban, hogy az eltérő sértetti előadások közül melyiket és miért fogadja el tényállása alapjául, miközben a tényállás megállapításakor a Be. 7.§ (4) bekezdésében rögzített „in dubio pro reo” elvét is figyelmen kívül hagyta.

[59] Az ítélet részbeni megalapozatlanságának kiküszöbölése a másodfokú bíróság kötelezettsége. A Be. 593. § (2) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölése során – a helyes tényállás érdekében felvett bizonyítás, az ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján – az elsőfokú bíróságtól eltérő tényeket állapíthat meg. A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az elsőfokon lefolytatott bizonyítást védi. A tényállás hiányosságainak pótlása, felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy a helyes, illetve elmulasztott ténybeli következtetések levonása nem esik a felülmérlegelés tilalma alá, hanem éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze; a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette [EBH2019. B. 9. II. pont].

[60] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla a törvényszék bizonyíték-értékelését az elsőfokú bíróság által – melyet a másodfokú bíróság sem kifogásolt – a tényállás alapjául elfogadott sértetti vallomások elemzésével, azoknak a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal történő összevetésével kiegészíti.

[61] Az eljárás során a sértett a következő vallomásokat tette:

[62] - sértett1 sértettet első alkalommal a nyomozó hatóság 2018. január 27. napján hallgatta ki tanúként. Vallomásában maga is beszámolt arról, hogy 2017 év végén munkálatokat végzett számára Terhelt1 (nyomozati iratok 69. oldal), amelyek átcsúsztak 2018 januárjára, de ő már nem akart neki munkát adni. Nyilatkozott a 2018. január 9-i esetről is, mely szerint akkor a vádlottat a titkára engedte be, ezen alkalomkor is pénzt kért, arra hivatkozással, hogy éhezik. Már ekkor is kést rántott a vádlott. 2018. január 25-én telefonon beszélt vele, amikor személyes találkozót kért tőle a vádlott, majd a cselekmény napján 16:27 órakor a vádlottól ékezett hívást már nem fogadta. Az irodáját az 5. emeletről lefelé érkezve közelítette meg, itt látta meg a vádlottat, aki két nyitott kést tartott a kezében. A késekről elmondta, hogy az egyik kampós, félhold alakú volt, a másik pedig egyenes pengéjű, legalább 15 cm-es pengehosszúságú. A vádlott kijelentette, hogy külföldre kíván menni, és addig nem megy el, amíg nem kap pénzt, kérte tőle az összes pénzét, különben lekaszabolja – nyomozati iratok 71. oldal. A késekkel kapcsolatosan azt vallotta, hogy azok – amikor a kamerán látható volt – a kezében, de kétoldalt a kabátzsebben voltak. Próbált elmenni a vádlott mellett, azonban folyamatosan elé lépett, nem engedte be a saját irodájába sem. Ott akarta hagyni, majd, amikor elindult lefelé a lépcsőn, a vádlott artikulálatlanul üvölteni kezdett, azt ordította, hogy adja oda az összes pénzét, ezután lelökte őt a lépcsőn. A lépcsőházban az egyik késsel folyamatosan kaszabolta őt, a jobb oldalán a fejét, vállát, kezét találta el, közben próbálta tőle megszerezni az értékeit. Ezután ment be a cégl nevű étterembe, ahová követte őt a vádlott, ott az egyik kést letette, majd megérkeztek a mentők és a rendőrök. Nála ekkor 65.000 Ft volt (nyomozati iratok 72. oldal).

[63] - Az első vallomását követően tett írásbeli vallomáskiegészítésében (2018. január 29.) és feljelentésében megismételte, hogy a vádlott dolgozott nála, a január 9-én tanú1 engedte be a vádlottat, aki az iroda folyosóján folytatta a munkálatokat. Ezen a napon sértett1 kártyapartnerével, Személy11 a délutánba nyúlóan römizett, majd mikor távozni akartak, akkor kezdett a vádlott tőle pénzt követelni, kijelentette, hogy neki még 20.000 Ft jár, és addig nem megy el, amíg azt ki nem fizeti a részére. A vádlott ekkor is kést vett elő, végül tanú2 adott neki 20.000 Ft-ot (nyomozati iratok 87 – 89. oldal). A január 26-i esettel kapcsolatosan megismételte a január 25-i és január 26-i telefonhívás körülményeit, illetve azt, hogy az irodához érve a lépcsőfordulóban látta meg a vádlottat, aki egyértelmű rablási szándékkal várakozott rá két késsel felfegyverkezve. Kijelentette, hogy addig nem megy el, amíg a sértett az összes nála lévő pénzt nem adja neki. Felszólította őt arra is a vádlott, hogy nyissa ki az iroda ajtaját, és a céges trezorból adja oda az összes értéket. A késeket ekkor még nem vette elő a vádlott (93. oldal). Írásbeli vallomásában a sértett ezt követően a kamerafelvételen lévő időpontok szerint részletezte, hogy közben milyen beszélgetés hangzott el kettőjük között, miután a kamera hangot nem rögzített. Kameraidő szerint 15:50:45 órakor lökte meg őt teljes erőből a vádlott, minek következtében leesett a lépcsőn, a vádlott pedig utánament. A lépcsőházi eseményekről is részletesen beszámolt, lényegében első vallomásával egyezően jelölte meg azokat a testrészeit, ahol a támadás érte.

[64] - A nyomozati szakban a vádlottal történt szembesítéskor (2018. május 10.) megismételte, hogy a vádlott pénzt kért, mire a válasza az volt, hogy nem tud olyan ügyletet, amiért a pénzt el tudná számolni, és később sem akar ilyen ügyletet, illetve kölcsönt sem akar adni a vádlottnak, mert egyébként kölcsönt kért tőle a vádlott, hogy külföldre tudjon menni; a kést azt követően vette elő a vádlott, hogy hátba rúgta őt, minek következtében leesett a lépcsőházba. (nyomozati iratok 230. oldal)

[65] - sértett1 a Fővárosi Törvényszéken 2020. március 4. napján tartott tárgyaláson (6. számú jegyzőkönyv) a 2018. január 9-i esetről beszámolva elmondta, hogy a vádlott közölte vele, hogy még tartozik neki, mert nagyságrendileg több munkát végzett, így több munkabér jár neki. Azt is elmondta, hogy a január 9-i esemény után hívogatta őt a vádlott, kérte, hogy találkozzanak, beszélgetni akart, ami elől azonban a sértett elzárkózott. 2018. január 26-án történtek kapcsán elmondta, hogy a késeket a vádlott a lépcsőfordulóban tartotta a kezében, majd a kamera holtterében visszatette azokat a zsebébe, azt nem látta, hogy melyik zsebébe, de már nem volt a kezében kés a lift előtt, amikor a pénzt követelte, nem volt a kés a kezében. A pénzköveteléssel kapcsolatosan a vádlott azt közölte vele, hogy külföldre akar menni, kérdezte, mennyi pénz van nála, mikor megtudta, hogy 62.000 Ft, azt válaszolta, hogy az nem elég, menjenek be a pánclba (6. számú jegyzőkönyv 7. oldal). Vallomása szerint a pánclszekrényben nyolc számjegyű összeg szokott lenni, 10 milliónál több, és még ugyanannyi vagy több arany. Ekkor nem merült fel az elmaradt munkadíja, csak pénzt akart szerezni a vádlott.

[66] A törvényszék ezen a tárgyaláson a tárgyalás anyagává tette a Pesti Központi Kerületi Bíróságon tartott tárgyalások jegyzőkönyveiből a sértetti vallomást a pánclszekrény tartalmára vonatkozóan

- 2019. május 31. napján (26. számú jegyzőkönyv 11. oldal 9. bekezdés) a sértett ügy nyilatkozott, hogy a pánclban tudta a vádlott, hogy pénz van, azt is hogy hét számjegyű

összeg. A sértett mindkét vallomását fenntartva részletezte a törvényszék előtt, hogy nyolc számjegyű érték volt a trezorban, elképzelhető, hogy hét számjegyű összeg volt benne, de az összérték 9 vagy 11 millió vagy 6 millió volt, ami állhatott ékszerből, pénzből, valutából (6. számú jegyzőkönyv 10. oldal).

- a 2019. szeptember 29-én tartott tárgyaláson (29. számú jegyzőkönyv 7. oldal 8. bekezdés) szintén úgy nyilatkozott, hogy a vád tárgyává tett időpontban ötmillió forint feletti összeg volt a páncélszekrényben.

- a 2018. január 29-i írásbeli vallomása ismertetését követően (6. számú jegyzőkönyv 11. oldal) úgy nyilatkozott, hogy ez lehetett a legpontosabb az összeg vonatkozásában. Az írásbeli vallomáskiegészítés azt tartalmazza, hogy a trezor tartalma 4.000.000 Ft készpénz, 4 db nagy értékű óra és 170 gramm 14 karátos aranyékszer volt.

[67] A sértett vallomásait elemezve megállapítható, hogy a sértett maga sem vitatta, hogy a vádlott már 2018. január 9-én is az álláspontja szerint neki jár munkabérét kérte tőle, emiatt közöttük dulakodás alakult ki, melynek során a vádlott – amit a vádlott maga sem tagadott – elővett egy kést is. A sértetti vallomást a vádlott is megerősítette, továbbá alátámasztotta tanú2 tanúvallomása is, ezen kívül rendelkezésre áll az irodában rögzített kamerafelvétel is az esetről, amelyen a dulakodás, valamint az irodán kívüli kamerafelvételen a vádlott által felmutatott kés is látható – az erről kinyomtatott fotót a sértett az írásbeli vallomásához is csatolta (nyomozati iratok 85. oldal). A belső kamerákat szintén a vádlott szerelte fel, így tisztában volt azzal, hogy a kamera milyen területről rögzíti a történeteket. A tényállás e vonatkozásban az ismertetett bizonyítékok alapján volt kiegészíthető a január 9-i történésekre vonatkozóan.

[68] Abban is egyező volt a sértett különböző alkalmakkor tett vallomása, hogy 2018. január 26-án a vádlott a lépcsőházban hol várt rá, továbbá, hogy a vádlott kezében a késeket csak a lépcsőfordulóban látta, majd a meglökését követően vette elő ismét az egyik kést, és azzal támadt rá. A kamerafelvétel a sértett által elmondottakat megerősítette, a felvételen a vádlott kezében kés nem volt látható, a lökés pillanatában is világosan látszott, hogy két kézzel lökte meg hátulról a sértettet, kés egyik kezében sem volt. A vádlott maga nem tagadta, hogy nála két kés volt, azt sem, hogy a görbe nyelű és pengéjű kést elővette a lépcsőházban, és azzal ütötte a sértettet. A bizonyítékok tartalmával nem áll tehát összhangban az elsőfokú bíróság tényállása abban a részében, hogy az iroda ajtaja előtt a vádlott a késekkel a kezében kezdte volna követelni a pénzt a sértettől, ez a megállapítás a rendelkezésre álló objektív bizonyítékkal – a kamerafelvétellel – is ellentétes, és maga a sértett sem állította ezt. A kamerafelvétel és részben a vádlotti vallomással alátámasztott sértetti előadás alapján volt aggálytalanul helyesbíthető a tényállásnak a lift előtt zajlott eseményekkel kapcsolatos iratellenes megállapítása.

[69] sértett1 azt is egybehangzóan mondta el, hogy a vádlott tőle pénzt kért, eltérés mutatkozott azonban a pénzkövetelés célját és összegét illetően. A sértett – a vádlotti vallomással egyezően – maga is elismerte minden vallomásában, hogy a vádlott nála festési, kisebb karbantartási munkákat végzett 2017 decemberében, ami áthúzódott 2018. januárjára. Már 2018. január 9-én is az elvégzett munka mennyisége és minősége, valamint a vádlott díjazása miatt vitatkoztak össze, ebből alakult ki a dulakodás is. Azt sem vitatta, hogy január

9-e és 26-a között kereste őt a vádlott telefonon, vele beszélni akart. A vádlott ugyan tagadta az eljárás során, hogy konkrétan pénzt kért volna a január 26-i találkozáskor a sértettől, azonban azt elismerte, hogy megemlítette neki, hogy még tartozik munkabérrel. A vádlott vallomása szerint 160.000 forint követelése volt sértettl felé (Pesti Központi Kerületi Bíróság 20. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyv, ismertetve a Fővárosi Törvényszéken 2020. március 4. napján megtartott tárgyaláson – 6. számú jegyzőkönyv 2. oldal), amit a sértettel is közölt, azonban azt a sértett az ismertetett kifogásai miatt nem akarta részére kifizetni. Ugyanakkor a sértett csak az írásban tett kiegészítő vallomásában említette először, hogy a vádlott a nála lévő pénzen kívül a páncélban lévő is követelte, ezt megelőzően a nyomozó hatóság előtt tett vallomásában még arra hivatkozott, hogy a vádlott azt is megakadályozta, hogy bemenjen az irodájába (nyomozati iratok 71. oldal). A kamerafelvétel a sértett első előadásával áll összhangban – azon jól láthatóan a vádlott a sértett irodájába történő behatolásra, az iroda kulcsainak megszerzésére nem törekszik, illetve az irodájába bemenni készülő sértett elé áll – mindez alapjaiban kérdőjelezi meg a sértett azon későbbi előadását, miszerint a vádlott a páncélszekrényhez kívánt hozzáférni. Ilyen körülmények között az ítéltábla álláspontja szerint az in dubio pro reo elvének szem előtt tartása mellett tényállás a sértetti vallomások közül kizárólag a terheltre legkedvezőbb, a rendelkezésre álló objektív bizonyítékkal és az abból vonható tudati tényekre vonatkozó következtetéssel egyaránt összhangban álló sértetti vallomásra alapítható. Az erre irányuló vádlotti tagadással szemben az ellentmondásos sértetti előadások alapján kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a vádlott a páncélszekrény tartalmát is teljes egészében el akarta volna vinni, annál is inkább, mert miután a sértett ismerte őt, így a későbbiekben tartania kellett volna a felelősségre vonástól, ahogyan az sem, hogy szándéka a jogosnak vélt követelését meghaladó összeg megszerzésére irányult különösen úgy, hogy a sértett az eljárás során több alkalommal úgy nyilatkozott, hogy nála 60.000 forint körüli összeg volt, amit a vádlott tudomására is hozott, azaz a vádlott a sértettnél lévő összes pénz követelésével sem haladta meg munkabér követelésének összegét. A vádlott cselekmény előtti magatartásából, a sértett által is elismert elszámolási vitából, a cselekményt megelőző telefonbeszélgetésekből azonban ítéleti bizonyossággal volt levonható az a következtetés, hogy a vádlott a számításai szerint neki járó 160.000 Ft-ot akarta megszerezni, erre figyelemmel a tényállás a vádlott pénzkövetelésének célja, illetve összege vonatkozásában részben a sértetti, illetve a meg nem cáfolt vádlotti előadás alapján a kétségek vádlott javára történő értékelésével volt helyesbíthető.

[70] Az így kiegészített, illetve helyesbített tényállás megalapozottá, ezáltal a másodfokú eljárásban is irányadóvá vált.

[71] A védőnek azon hivatkozása, hogy a vádlott a munkabére kifizetésénekérésén túl sem fenyegetést, sem erőszakot nem alkalmazott, ezáltal a rablás vagy önbíráskodás vonatkozásában a vádlott felmentése volna indokolt, nem vezetett eredményre. A sértett első, a másodfokú bíróság által a tényállás alapjául elfogadott vallomása szerint a vádlott – amikor őt a lépcsőházban ott akarta hagyni – tőle ordítva pénzt követelt, majd a lépcsőházban a lökést követően vette elő a kést, továbbra is pénzt követelve vágta, illetve szúrta meg a késsel. A sértett a lépcsőházban történekekkel, a bántalmazás módjával kapcsolatosan az eljárás során egyezően nyilatkozott, míg a vádlottnak azon védekezése, hogy csak az őt ért becsmérő kijelentések miatt használta a kést, nem nyert igazolást, különösen, hogy a kés használatára, illetve az azzal történő fenyegetésre már korábban is sor került. Fentiek alapján a vádlottnak és a védőnek a pénzköveteléssel kapcsolatos cselekmény vonatkozásában a vádlott felmentésre irányuló fellebbezése – új bizonyíték hiányában – az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének olyan kritikái, melyek a meglévő, már mérlegelt

bizonyítékok újraértékelését célozták, amely azonban az irányadó perrendi szabályok szerint – a megalapozott tényálláshoz kötöttség és az indokolási kötelezettség teljesítése folytán – a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethettek.

[72] Az elsőfokú bíróság a tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, a vádlott testi épség sérelmére elkövetett cselekménye jogi minősítése is törvényes, azonban a vagyon elleni erőszakos cselekmény minősítése kapcsán az ítéltábla –a tényállás helyesbítése okán – nem osztotta a törvényszék, továbbá az ügyészség fellebbezésében indokolt álláspontját sem.

[73] A Btk. 368. § (1) bekezdésében rögzített önbíráskodás büntettét az követi el, aki abból a célból, hogy jogos vagy jogosnak vélt vagyoni igénynek érvényt szerezzen, mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszeríti, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön. Az elkövetési magatartás – valakinek a tevésre, nem tevésre vagy eltűrésre való kényszerítése erőszak vagy fenyegetés alkalmazásával – célja tehát jogos vagy jogosnak vélt vagyoni igény érvényesítése. Jelen esetben a vádlott – a sértett által sem cáfoltan – a munkájáért járó pénzkövetelés, tehát általa legalább jogosnak vélt anyagi követelés kiegyenlítése érdekében kereste fel a sértettet, és nem ezen felüli anyagi haszonszerzés céljából. Nem vitásan követelésének erőszakkal kívánt érvényt szerezni, ezt igazolják a sértetti vallomáson felül az általa elszenvedett sérülések is. A megalapozott tényállásból tehát az következik, hogy a vádlott jogosnak vélt vagyoni igényét meg nem engedett módon, önkényesen, erőszak alkalmazásával, azaz jogtalanul próbálta meg érvényesíteni, ezáltal cselekménye a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott rablás büntette helyett a Btk. 368. § (1) bekezdésébe ütköző önbíráskodás büntetének tényállását valósította meg (BH.1999. 246.). A sértett a vádlott követelésének nem tett eleget, így a vádlott cselekménye – tekintettel arra, hogy a töretlen bírói gyakorlat szerint az önbíráskodás csak akkor fejeződik be, ha a sértett az erőszakkal vagy fenyegetéssel történt kényszerítés hatására az elkövető által kívánt magatartást tanúsítja – a Btk. 10. § (1) bekezdésében meghatározott kísérleti szakban maradt. A sérüléseket – a lefoglalt bűnjel, valamint a sérülések jellege alapján bizonyítottan – a vádlott az élet kioltására is alkalmas késsel okozta, így a Btk. 459. § (1) bekezdés 6. pontja értelmében cselekményét felfegyverkezve követte el. Erre tekintettel a vádlott cselekménye a Btk. 368. § (2) bekezdés b) pontja szerinti önbíráskodás büntette kísérletének minősül.

[74] Az elsőfokú bíróság az elkövetés eszközére, a kitartó bántalmazásra, az elszenvedett sérülésekre tekintettel helyesen minősítette sértettl sérüléseivel kapcsolatosan a vádlott testi épség ellen irányuló cselekményét a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő testi sértés kísérleteként, nem tévedett a bűnhalmazat megállapításakor sem, figyelemmel a töretlen ítélkezési gyakorlatra, amely szerint az önbíráskodással összefüggő testi sértés nem veszti el az önállóságát, ugyanis az önbíráskodás büntette testi sértés okozása nélkül is megvalósítható (BH1998. 572.)

[75] A bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják (56/2007. Bk. vélemény). A vádlott terhén megállapított vagyon elleni erőszakos bűncselekmény minősítésének változása eredményeként jelentősen változott a büntetési tételkeret is. A Btk. 368. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő önbíráskodás

büntette kettőtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A testi épség elleni bűncselekmény minősítése változatlan maradt, így a Btk. 81. § (2)-(3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a halmazati büntetésként kiszabható szabadságvesztés maximális tartama a vádlott esetében a tizenegy évet nem haladhatja meg, alsó határa pedig a legsúlyosabb bűncselekmény büntetési tételének alsó határa, azaz két év lesz. A büntetési tételkeret alapján a Btk. 80. § (2) bekezdésében meghatározott, a büntetés kiszabása során irányadó középérték Terhelt1 vádlott esetében a hat és fél év tartamú szabadságvesztés.

[76] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést, céljának szem előtt tartásával, a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[77] A Btk. 79. §-ban meghatározott büntetési cél, a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A bűncselekmények elkövetőivel szemben olyan mértékű büntetés kiszabása szükséges, mely kellően biztosítja az egyéni és az általános megelőzést, előmozdítja a társadalom tagjaiban a jogkövető magatartást. A kiszabott büntetés nem csupán magára az elkövetőre bír hatással, hanem a társadalom többi tagjára nézve is. A büntetés kiszabásakor a bíróságnak minden esetben e kettős cél szem előtt tartásával kell eljárnia.

[78] Az elsőfokú bíróság a büntetés-kiszabási körülményeket nagyrészt helyesen tárta fel, az ítéltábla nyomatékos enyhítő körülményként értékeli a másodfokú határozat meghozataláig eltelt további időmúlást, továbbá azt a körülményt, hogy a vádlott az eljárás alatt személyi szabadságot elvonó bírói engedélyes kényszerintézkedés hatálya alatt állt (56/2007. Bkv. III/10. pont).

[79] A jelentős tárgyi súlyú vagyon elleni erőszakos, valamint a testi épség elleni bűncselekmény kísérleti szakban maradt, továbbá arra figyelemmel, hogy a másodfokú bíróság Terhelt1 vádlott személyében nem látott olyan fokozott alanyi társadalomra veszélyességet, mely indokát képezné a szabadságvesztés törvényi minimum mértékétől súlyosabb büntetés kiszabásának, az ítéltábla a vádlott szabadságvesztés büntetésének tartamát – és ehhez igazodóan a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát – 2 évre enyhítette. A Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja szerint a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben határozza meg. A börtön fokozat megállapítására tekintettel a Btk. 92. § (3) bekezdés a) pontja alapján a házi őrizetben töltött idő szabadságvesztés büntetés tartamába történő beszámításról akként rendelkezett, hogy egynapi szabadságvesztésnek négy nap házi őrizetben töltött idő felel meg.

[80] A törvényszék a Btk. 38. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pontja alapján törvényesen rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

[81] A bűnjelekről szóló rendelkezés megváltoztatását az indokolta, hogy a lefoglalás megszüntetése mellett kiadni rendelt, 5. tételszám alatt feltüntetett kapucni Terhelt1 vádlott tulajdona, ezért az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdése alapján eljárva a Be. 321. § alapján azt a tulajdonosnak rendelte kiadni. Egyebekben a bűnjelekkel kapcsolatos rendelkezés,

valamint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező további kérdésekben – így a bűnügyi költség viselésére vonatkozóan – is törvényes az elsőfokú bíróság ítélete.

[82] A másodfokú bíróság a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időnek a beszámításáról.

[83] Az ítélet rendelkező részében a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontban meghatározott, a Be. 184. § (2) bekezdés szerinti személyes adatok között a másodfokú bíróság feltüntette a vádlott tényleges tartózkodási helyét.

[84] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva – a Be. 606. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[85] A Fővárosi Ítéltábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2021. június 30.

Dr. Szalai Géza s.k.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2020. november 23. napján kelt 1.B.1501/2019/21-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.52/2021/28.. számú ítéletében foglalt változtatásokkal 2021. június 30. napján jogerős.

Budapest, 2021. június 30.

Dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke

